

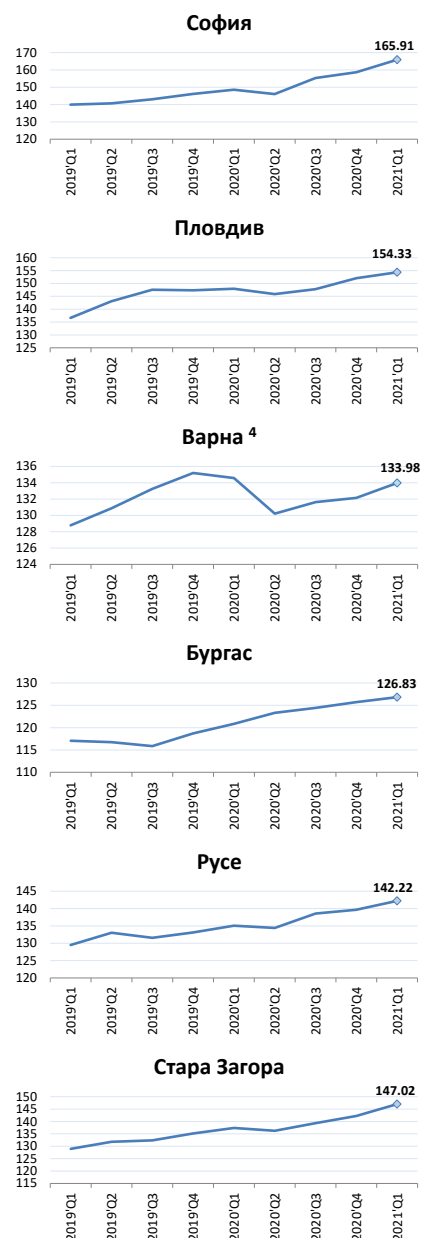
КОРПОРАТИВНИ НОВИНИ

"Лукойл Нефтохим Бургас" сменя бизнес модела, ще плаща данък печалба

"Лукойл Нефтохим Бургас" сменя бизнес модела си и със задна дата - от 1 януари тази година, рафинерията минава на ишлеме. Това става ясно от финансовия отчет на дружеството за 2020 г. С решение на групата "Лукойл" на 29 декември 2020 г. е сключен договор за процесинг с нидерландското "Лукойл Бенелюкс". С него българската рафинерия ще преработва нефт за производство на горива и масла, а срещу това ще получава възнаграждение. Цената се определя според себестойността плюс надбавка. В отчета е записано, че целта е да се осигури стабилен и постоянен положителен финансов резултат. Промяната в дейността на "Лукойл Нефтохим" идва след дългогодишни дискусии между дружеството и НАП за досегашния модел, при който се използваше т. нар. трансферно ценообразуване. Вследствие на него години наред "Лукойл Нефтохим" нямаше печалба. В началото на юни стана ясно, че НАП е започнала проверка в "Лукойл" заради трансферното ценообразуване. Финансовият министър Асен Василев заяви, че тя все още не е приключила, тъй като била сложна - изисквало се да се прегледат множество документи и обмяна на информация с данъчни служби от други държави. В отчета за 2020 г. е записано, че новият бизнес модел ще позволи да се формира печалба и да се плаща корпоративен данък. Това обаче ще стане, след като се изчистят досегашните загуби. А за миналата година рафинерията отчита внушителен отрицателен финансов резултат. Обявена е загуба от 508 млн. лв. Обяснението за това е в ефекта от кризата, породена от пандемията, и отражението ѝ върху пазара на горива. Заради намалялото потребление рафинерията е свила дейността си в пъти, става ясно от отчета. През миналата година приходите са били 2,9 млрд. лв., а през 2019 г. са отчетени 6,3 млрд.

expert.bg, 20 юли 2021

Индекси на цените на жилища (ИЦЖ) за шестте града с население над 120 хил. жители, 2015=100^{1,2,3,4}

¹ Данните се отнасят за новопостроени и съществуващи жилища (апартаменти), закупени от домакинствата.

² Към 31.12.2019 г. шестте града с население над 120 хил. жители са: София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе и Стара Загора

³ От началото на 2017 г. базисна година за ИЦЖ е 2015 г.

⁴ Не се включват продажби в курортни комплекси

⁵ Предварителни данни за второ тримесечие 2020 г.

Източник: НСИ

Компания, управлявана от Валентин Златев, иска 35-годишен лиценз за търговия с газ

35-годишен лиценз за търговия с газ е поискала компанията "Енергико Трейдинг България", чийто управител е бившият ръководител на „Лукойл България“ Валентин Златев. Това става ясно от доклад, обсъден днес в енергийния регулатор (КЕВР), който трябва да издаде искания лиценз. От документа става ясно, че мажоритарен собственик на фирмата е швейцарската компания "Литаско СА", която управлява глобалните нужди на ЛУКОЙЛ за доставка на суров нефт, природен газ и петролни продукти, маркетинг и търговия. „Енергико Трейдинг България“ е поискала да ѝ бъде издадена лицензия за максималния срок от 35 години, което е обосновано с аргумента, че дружеството има сключен дългосрочен договор за доставка на природен газ на изходен пункт на газопреносната мрежа със стратегически клиент с национално значение.

БНР, 15 юли 2021

"Булгартрансгаз" влезе в Европейския алианс за чист водород

Държавният газов оператор "Булгартрансгаз" вече е член на Европейския алианс за чист водород, в който участват повече от половината европейски газови преносни оператори, за да си сътрудничат за внедряването на водорода като чисто и неизлъчващо въглероден двуокис гориво. Това съобщиха в сряда от дружеството, което вече има планове за строеж на тръбопровод за пренос на алтернативни на природния газ суровини като биогаз и водород до комплекса "Марица Изток", където намеренията са въглищните електроцентрали да получат евросубсидия за трансформация на газ, а после и на водород. Инициативата за създаване на Европейския алианс за чист водород бе започната през юли 2020 г. от Европейската комисия като част от изпълнението на заложените цели и приоритети в европейските Стратегия за използване на водород и с новата Стратегия за промишлеността. Организацията трябва да спомогне за изпълнението на климатичните и енергийни цели на ЕС за климатично неутрална икономика до 2050 г. Алиансът предвижда изграждане на канал за инвестиции за мащабно производство и подкрепа за търсенето на чист водород в ЕС. Амбицията е широко внедряване на водородни технологии до 2030 г., насърчавайки производството на нисковъглероден и зелен водород, както и неговия пренос и разпределение. В инициативата участват 23 от 45-те европейски преносни оператора, членувачи в европейската организация ENTSOG, в това число: Bayernets, Conexus Baltic Grid, DESFA, Energinet, Enagás, Eustream, Fluxys, Gasunie, GRTgaz, Gas Connect Austria, GAS-SYSTEM, GASCADE Gastransport, Gas Networks Ireland, NET4GAS, Nowega, REN Gasodutos, OGE, ONTRANS, Plinacro, Snam, TRANSGAZ, Teréga, Thyssengas и Elering. От 13 юли към тях се присъединява и "Булгартрансгаз".

mediapool.bg, 15 юли 2021

ИКОНОМИЧЕСКИ НОВИНИ

Чуждите инвестиции в България отново са положителни

Потокът от преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в България е положителен и през май. По данни на БНБ, поне на хартия, в страната са влезли 92.1 млн. евро, основно под формата на реинвестирана печалба. Разбира се, данните подлежат на няколко ревизии през годината, но обикновено числата са нагоре. Добрата новина е, че за трети пореден месец дяловият капитал, т.е. създаването или придобиването на бизнеси от чужди юридически лица, расте. През май – с 22 млн. евро, и постепенно стопява огромния минус, регистриран в периода януари – февруари (близо 200 млн. евро). За периода януари – май обаче инвестициите в дялов капитал са отрицателни с 94.8 млн. евро. Общо за първите пет месеца на годината в България са влезли 281 млн. евро под формата на ПЧИ, според статистиката на БНБ. Това, сравнено със същия период на 2020 г., е понижение с 336 млн. евро. Но и тук трябва да се има предвид, че предстоят няколко ревизии, които впоследствие ще променят числото за инвестициите. За петмесечния период реинвестираната печалба се оценява от БНБ на 650 млн. евро. Т.е. чуждите компании с над 50% участие в български дружества са вложили печалбите си за разширяване или създаване на съществуващи производства или услуги.

economic.bg, 20 юли 2021

Търговският дефицит на България през май се увеличи до 334 млн. евро

Търговското салдо на България за май е отрицателно в размер на 334 млн. евро, като за същия месец на миналата година беше с дефицит от 57,2 млн. евро. Това показват предварителните данни на Българската народна банка (БНБ) за платежния баланс, публикувани днес. За първите пет месеца на тази година салдото е на минус с 915,1 млн. евро, като за същия период на 2020 г. имаше дефицит от 446,6 млн. евро. От централната банка отчитат, че текущата и капиталова сметка е положителна и възлиза на 50,1 млн. евро при излишък от 86,2 млн. евро за май 2020 г. От януари до май тя е положителна и възлиза на 399,4 млн. евро при излишък от 688,9 млн. евро за същия период на миналата година. Само за май салдото по текущата сметка е на минус с 98,9 млн. евро, докато преди година в същия месец излезе на плюс с 2,7 млн.

21.07.2021

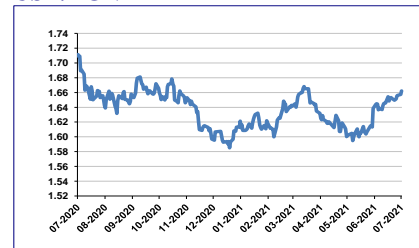
1 EUR = 1.95583 BGN

1 USD = 1.66100 BGN

1 GBP = 2.25990 BGN

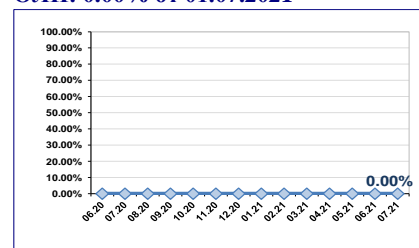
Икономически показатели

USD/BGN

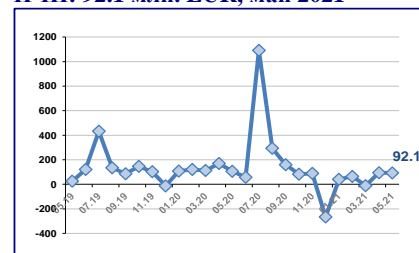

Централен курс на БНБ

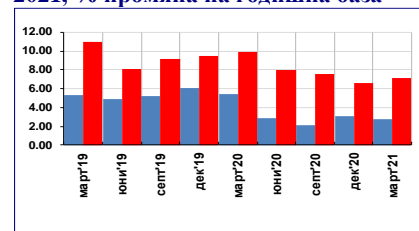
ОЛП: 0.00% от 01.07.2021

ПЧИ: 92.1 млн. EUR, май 2021

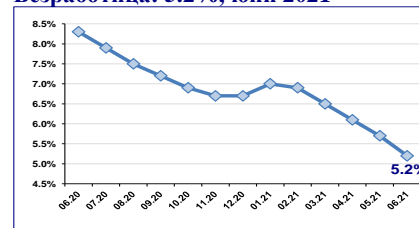

Кредити на нефин. предприятия, домакинства и НТООД към март 2021, % промяна на годишна база

■ Нефинансови предприятия ■ Домакинства и НТООД

Безработица: 5.2%, юни 2021

евро. За първите пет месеца на тази година текущата сметка е отрицателна и възлиза на 106,3 млн. евро при положително салдо от 318,4 млн. евро за същия период на миналата година.

investor.bg, 20 юли 2021

Заетостта в България достига 72,6% през първото тримесечие

Заетостта сред населението в трудоспособна възраст (20-64 години) в България достига 72,6% през първото тримесечие при средно за Европейския съюз (ЕС) ниво от 71,9%. Това показват данни на европейската статистическа служба Евростат. Нивото на нереализираната заетост, което включва безработните, хората, които не са намерили работа, както и хората, които работят на непълнен работен ден, защото не са намерили работа на пълен работен ден, е 10,4%. Средно за ЕС то е 15,6%. Работещите на непълно работно време са 3% в ЕС, тези, които са на разположение за работа, но не търсят работа, са 4,1%, а тези, които активно търсят работа, но не са на разположение да започнат веднага, са 0,7%. Сред държавите членки на ЕС най-високите нива на заетост през първото тримесечие на 2021 г. са регистрирани в Нидерландия (81%), Швеция (79,5%), Чехия (79,4%) и Естония (79,4%). Най-ниските нива на заетост се наблюдават в Гърция (58,3%), Италия (61,1%) и Испания (66,6%). В тези държави е най-високо нивото и на нереализираната заетост - съответно 25,1%, 25% и 25,2%. Най-нисък е този показател в Чехия (4,4%), Малта (6,1%) и Полша (6,7%).

investor.bg, 19 юли 2021

Нивото на безработицата у нас достига рекордно дъно

Равнището на регистрираната безработица в страната продължи да се понижава и през юни достигна 5.2%, сочат данните от административната статистика на Агенцията по заетостта. Така през месеца се повтаря исторически най-ниската стойност на регистрираната безработица, отчетена някога от институцията. Снижението спрямо предходния месец е с 0.5%, а спадът на годишна база е с 3.1 процентни пункта - от 8.3% през юни 2020 г. до 5,2% през юни 2021 г. Регистрираните безработни през месеца са 170 716, което е с 15 331 души по-малко от май и със 102 651 лица или с 37.6% по-малко в сравнение с година по-рано. В бюрата по труда през юни са се регистрирали нови 20 541 безработни лица, като увеличението е с 2 576 лица спрямо предходния месец, а спрямо юни 2020 г. се наблюдава спад от 5 874 лица. Други 838 души от групите на търсещите работа заети, учащи и пенсионери също са се регистрирали в Агенцията по заетостта през месеца. През юни тази година 26 090 безработни лица са започнали работа. Данните от административната статистика на Агенцията по заетостта отчитат увеличение на броя им с 3 944 спрямо май и намаление от 10 531 спрямо същия месец на предходната година.

money.bg, 16 юли 2021

Годишната инфлация в България се ускори до 2,7% през юни

Темпът на годишната инфлация в България продължава да се ускорява - нивото ѝ за юни спрямо същия месец на миналата година е 2,7%, съобщи Националният статистически институт (НСИ). За сравнение, през май инфлацията на годишна база беше 2,5%, април – 2%, а през март - само 0,6%. През първите два месеца на годината дори беше регистрирана дефлация - съответно от 0,1% през февруари и 0,6% през януари. На месечна база инфлацията през юни е минус 0,2%, отчете НСИ. През май тя беше 0,1%, забавяйки се спрямо април, когато беше 0,7%. През март равнището също беше 0,1%. Инфлацията от началото на годината (юни 2021 г. спрямо декември 2020 г.) е 1,5%, а годишната инфлация за юни 2021 г. спрямо юни 2020 г. е 2,7%. Средногодишната инфлация за периода юли 2020 - юни 2021 г. спрямо периода юли 2019 - юни 2020 г. е 1%. Хармонизираният индекс на

потребителските цени за юни спрямо май е 100%, т.е. месечната инфлация е 0%. Инфлацията от началото на годината е 1,7%, а годишната инфлация за юни е 2,4%.

investor.bg, 15 юли 2021

Износът на България за ЕС нараства с 60% през април на годишна база

През април 2021 г. износът на страната ни за ЕС нараства с почти 60% спрямо същия месец на предходната година. През периода януари - април 2021 г. износът на стоки от България за ЕС се увеличава с 21,7% на годишна база, показват данните на Националния статистически институт (НСИ). Вносът на стоки в България от ЕС през периода януари - април 2021 г. се увеличава с 19,8% на годишна база. Най-голям е стойностният обем на стоките, внесени от Германия, Румъния, Италия, Гърция, Унгария и Нидерландия. През април 2021 г. вносът на България от държавите - членки на ЕС, нараства с 56,7% спрямо същия месец на предходната година. Износът на страната ни извън ЕС също се увеличава. През януари - май 2021 г. увеличението е 12% в сравнение със същия период на 2020 г. През май 2021 г. износът на стоки от България за трети страни нараства с 34% на годишна база. Вносът на стоки в България от трети страни през периода януари - май 2021 г. се увеличава с 20,2% в сравнение със същия период на 2020 г. Най-голям е стойностният обем на стоките, внесени от Турция, Руската федерация, Китай. През май 2021 г. вносът на стоки в България от трети страни нараства с 41,2% спрямо същия месец на предходната година.

money.bg, 14 юли 2021

Минимални пари взема всеки трети безработен

Всеки трети безработен у нас получава минималното обезщетение за безработица. Това показват данни на Националния осигурителен институт за миналата година. Близо 40 на сто от хората, останали без работа, са взимали от 15 лв. до 25 лв. на ден. В сравнение с 2019 г. броят на хората с такива обезщетения е нараснал над два пъти, а дялът им от общия брой получатели се е увеличил с 12,9 процентни пункта. С максимално обезщетение – от 74,29 лв. на ден, през 2020 г. са били едва 5,3% от всички безработни. Техният брой дори е намалял с 5,1% спрямо предходната година. 71,5% от всички, взимащи максималната сума, са с обезщетение, отпуснато по европейски регламенти. Това означава, че тези хора са работили в чужбина, където са получавали и по-високи заплати. Най-често минимално обезщетение пък са получавали работници, чиито договори са прекратени по тяхно желание или с тяхно съгласие, обясняват експертите на НОИ.

expert.bg, 14 юли 2021

Рейтинг 10 Топ фирми

Водещи български предприятия от сектор "Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло" по Общо приходи за 2019 г., хил. лв.

No	Предприятие	Населено място	Общо приходи, (хил. лв.)	
			2018	2019
1	Е.Миролио ЕАД	Сливен	242 074	239 679
2	Зюдволе Груп Италия ЕАД - Клон Булсафил КЛОН	Пловдив	179 872	156 147
3	Калинел ЕООД	Троян	122 879	142 187
4	Лемприер Уул ЕООД	Сливен	118 420	136 019
5	Миладом ООД	Старцево	18 905	26 588
6	Ембул Инвестмънт АД	Стара Загора	21 389	26 099
7	Мак АД	Габрово	16 907	24 895
8	Аглика Трейд ООД	Велико Търново	16 558	18 284
9	България-Текс АД	Казанлък	12 725	18 224
10	Болан България ЕООД	София	13 136	17 206

Информационна система на българските предприятия (BEIS) www.beis.bia-bg.com

БОРСОВИ НОВИНИ

Печелившите и губещите на БФБ от дъното на пандемията

Пандемията си тече, а животът постепенно се нормализира. Същото се случва и на международните и родния капиталов пазар. Ако приемем, че дъното на пазара, следствие на пика на пандемията бе някъде около средата на март (за целите съм взел 10-ти март), то можем да погледнем как се представя пазарът от тогава насам.

За този период, широкият индекс ВGBX 40 се е повишил с над 40%, докато индексът на сините чипове SOFIX е нараснал малко повече от 33%.

В същото време някои от най-ликвидните позиции, които се търгуват на пода на БФБ са се представяли доста разнородно. От поскъпването с над 400% при акциите на Алтерко, които са лидер по повишение на пазара ни за последната малко повече от година, до Юрий Гагарин, чиито акции са загубили 30.6%.

Само още две позиции бележат понижение от над 20% от дъното на индексите през март на миналата година – Първа Инвестиционна Банка, чиито акции поевтиняват с 26% и Химимпорт – със загуба от 20.8%. Иначе, сред компаниите от ВGBX 40, само 12 се представят по-добре от индекса, или бележат повишение от над 40%. Цели девет компании пък, отбелязват понижение до момента, спрямо най-ниската точка на широкия индекс.

С втора позиция по представяне се отличава Еврохолд България, чиито акции се удвояват, спрямо март на миналата година. И с това се изчерпват компании с трицифрен ръст на книгата си, за разглеждания период.

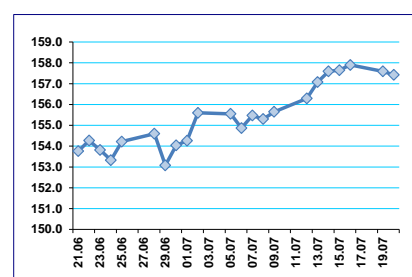
Иначе общо девет компании поскъпват с повече от 50% - отвъд споменатите по-горе, това са още – Доверие, Телелинк, Индустириален Капитал Холдинг, Агрива, ЧЕЗ, Корато България и Спида.

Друга тенденция, която се откроява е, че повечето от компаниите, които са регистрирали загуби за последната година, да са компоненти на индекса на сините чипове SOFIX.

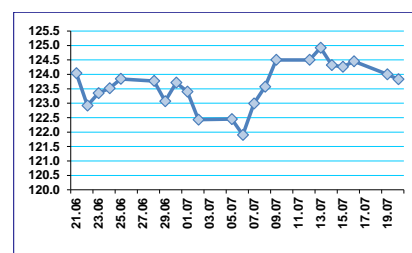
БФБ-София
Седмичен оборот
(12 – 16 юли 2021 г.)

Пазар	Оборот (лв.)
Основен пазар	
Premium	157 672.10
Standard	2 191 813.16
АДСИЦ	400 949.72
Регулиран пазар - общо	3 019 370.60

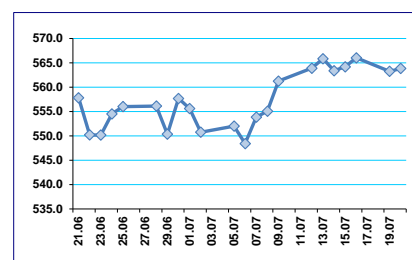
ВGREIT: 21.06.2020 – 20.07.2021

ВGBX40: 21.06.2020 – 20.07.2021

SOFIX: 21.06.2020 – 20.07.2021

infostock.bg, 20 юли 2021

** Информацията и мненията, отразени в материалите, принадлежат изцяло на техните автори и не представляват официална позиция. Материалите са с аналитичен характер и не са съвет или препоръка за търговия на финансовите пазари. Историческото представяне не е гаранция за бъдещи резултати.*

ИНВЕСТИЦИИ**И гигантът DHL иска да работи с българските дроне**

Логистичният гигант DHL обмисля да започне да използва българските безпилотни самолети Dronamics за някои трансгранични и междуградски полети с цел преодоляване на затрудненията при веригите на доставки. Преговорите между DHL и българския стартъп вече текат, предава Reuters. Към момента международният куриер използва подобни машини за пренасяне на документи, колет и фармацевтични продукти на ограничени разстояния в Германия, Танзания и Китай. Безпилотните самолети на Dronamics са проектирани да носят товар до 350 кг и имат максимален обхват от 2500 км. Първият серийен безпилотен самолет на стартъпа ще бъде готов през октомври, посочва пред Reuters изпълнителният директор Свилен Рангелов. Новината за DHL идва месец, след като водещият немски спедитор Hellmann заяви пред Reuters, че ще започне да използва безпилотните самолети с по-голям обseg, разработени от Dronamics, от следващата година с цел да ускори доставките на жизненоважни стоки в Европа.

economic.bg, 21 юли 2021

ЕСО пусна полуработеща карта за инвеститорите във възобновяеми източници

Електронна географска карта, илюстрираща оперативните възможности за присъединяване на нови генериращи мощности, публикува "Електроенергийният системен оператор" (ЕСО). Тя е част от обновената интернет страница на държавната компания, която беше представена в неделя, и очакванията към нея бяха да предоставя актуална информация с възможностите за присъединяване на нови централи към мрежата. Така именно твърди и съобщението на ЕСО: електронната карта е проектирана с цел да ориентира инвеститорите в нови генериращи мощности. И още - картата ще се обновява периодично с информация за новоприсъединените обекти към преносната мрежа, както и за изведените от експлоатация. Целта на електронното приложение е да бъде в помощ на инвеститорите и на индустриалните потребители, изтъкват отново от ЕСО. Според експерти обаче картата изобщо не дава яснота за свободния капацитет на системния оператор.

Капитал, 20 юли 2021

AtScale увеличи българския си екип с 30% от началото на годината

Американският IT лидер в управлението и виртуализацията на данни е увеличил екипа си в София с една трета от началото на годината, съобщиха от компанията. Така у нас работят повече 80 IT експерти в сферата на големите данни. Това превръща софийския офис в най-големия за компанията, която освен в София, разполага с екипи в Бостън и Сан Матео. AtScale откри първия си европейски офис в София през 2018 г.

money.bg, 21 юли 2021

Hyperscience утroyава екипа си в София в нов офис

Лидерът в областта на изкуствения интелект и автоматизацията Hyperscience разширява своята дейност в България с нов офис в NV Tower и утroyава екипа си. Миналата година компанията набра финансиране в размер на 140 милиона долара и удвои броя на служителите си в световен мащаб.

money.bg, 21 юли 2021

Електроразпределение Север инвестира 1,2 милиона евро в нови силови трансформатори

Електроразпределение Север, звено на чешката енергийна компания Енерго-Про, е инвестирало около 2,4 милиона лева в два нови силови трансформатора за своите подстанции в крайбрежния град Варна.

SeeNews, 20 юли 2021

ЧЕЗ Еско България преговаря за 30 000 kWp соларен парк в Румъния

ЧЕЗ Еско България, част от чешката енергийна група ЧЕЗ, преговаря с компания ЧЕЗ Еско Румъния за изпълнението на съвместен проект за изграждането на 30 000 kWp фотоволтаична инсталация в Румъния. „В същото време договаряме нови договори на територията на България за очакван общ капацитет от над 10 000 kWp, включително изграждането на „наземни“ инсталации с капацитет от около 5000 kWp на единица“, Карел Крал, регионален мениджър за ЧЕЗ България, заяви в интервю, публикувано от новинарския магазин investor.bg по-рано тази седмица. От създаването си през 2017 г. ЧЕЗ Еско България е подписала договори за общо 83 проекта за енергийна ефективност, от които 59 са финализирани.

SeeNews, 19 юли 2021

КЗК спря процедурата за строител на газовата връзка със Сърбия

Строителството на газовата връзка между България и Гърция е на път да се забави за пореден път, а крайният срок за завършването ѝ - май 2022 г., със сигурност няма да бъде спазен. Процедурата за избор на строител на практика е блокирана заради четири жалби на отстранени участници, по които едва сега стават известни някои детайли. Класирането за строител на междусистемната газова връзка бе обявено от "Булгартрансгаз" още на 3 юни, когато за победител с цена 164 млн. лв. бе избран консорциумът "Кенпайп", в който влизат клон на канадското дружество Canpipe Industries International Inc. и едноименната му фирма, регистрирана в България. Компанията изглежда свързана с бизнесмена Александър Сталийски, който минава за близък до Бойко Борисов и Делян Пеевски. Веднага след това обаче в Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) постъпиха общо 5 жалби от загубили участници.

Капитал, 16 юли 2021

Започва изграждането на най-дългия двутръбен жп тунел на Балканите

Започва изграждането на най-дългия двутръбен железопътен тунел на Балканите, става ясно от съобщение на транспортното министерство. Той е част от проекта за модернизация на ЖП отсечката между гарите Елин Пелин и Костенец, част от трасето София - Пловдив. На официална церемония беше даден ходът на най-трудния лот от проекта - между Елин Пелин и Вакарел. Участъкът е с дължина от 20 километра, а дейностите включват изграждането на двутръбен тунел с дължина от 7 километра. При изграждането на съоръжението ще се използва тунелен способ, а по целия участък ще има още два двутръбни тунела с обща дължина от 1,5 километра, пътен надлез и подлез, както и осем моста и естакади. Ще бъде извършена модернизацията и на жп гарата в Елин Пелин. Общата стойност на договора за този лот от жп участъка е почти 500 млн. лева (без ДДС).

investor.bg, 16 юли 2021

Шест държавни проекта са първите регистрирани индустриални паркове

Шест терена, на които държавата се надява да привлече инвеститори в производство, са първите регистрирани индустриални паркове. Това стана, след като в средата на март тази година беше обнародван Законът за индустриалните паркове, който предвижда въвеждането на такъв регистър. Самият той беше създаден със заповед на икономическия министър от 10 май. Два месеца по-късно справка показва, че са регистрирани общо шест парка, като всичките те са собственост на държавната Национална компания "Индустриални зони" (НКИЗ). Нито един от съществуващите частни паркове - като тези край Пловдив и Шумен, които се развиват в партньорство с местните общини, не е включен. Това е очаквано, като се има предвид, че те на практика работят успешно, а инвеститорите ги намират и без да правят справка със списъка.

Капитал, 15 юли 2021

АНАЛИЗИ**Козметика от черноморска луга с 20-годишна история**

Лечебните свойства на черноморската луга са изследвани за пръв път през 60-те години на миналия век от бележития лекар фармаколог Симеон Г. Бачев. Той създава легендарната паста за зъби от времето на соца "Поморин", обезболяващото "Беналгин", както и няколко други препарати на основата на луга. Днес тя намира широко приложение в грижата за устната хигиена, козметиката и масажните гелове. Една от утвърдените марки на пазара е Sea Stars, която съществува от над 20 години. Любопитното в случая е, че тя не се произвежда от търговско дружество, а от лаборатория към БАН, която се самофинансира от продажбите на козметиката. Това е един от малкото примери за успешна спин-ин компания към научен институт у нас.

"Ние не сме точно спин-ин фирма, но сме аналог и сме една от първите лястовички на този подход. В България той се прилага в още няколко единични случая, но на Запад е широко разпространен при финансирането на научни организации", казва доц. Стефка Тепавичарова, ръководител на екипа, разработил козметиката Sea Stars. "Ние сме Лаборатория по солеви системи и природни ресурси към Институт по обща и неорганична химия на БАН. В рамките на тази лаборатория преди години - вече повече от 20, сформирахме един иновационен колектив от учени и специалисти, които започнаха да се занимават точно с тази тема - уникалността на черноморската луга."

Екипът се събира заради международен проект за оползотворяване на морските ресурси. Той приключва успешно и доц. Тепавичарова и колегите ѝ решават, че ще е жалко, ако работата им спре в този момент. "Около 2000 г. БАН и науката като цяло не се финансираха особено. Решихме, че има възможност да разширим тази тема: да обърнем внимание на богатството на черноморската луга и да помогнем на зараждащия се в България СПА и уелнес туризъм", разказва доц. Тепавичарова. По онова време у нас трескаво се строят хотели и апартаментни комплекси по морето. Тази хотелска база трудно може да се запълни, без да предлага допълнителни услуги на посетителите. "Имаше инвазия на продукти от Мъртво море. Решихме, че трябва да правим СПА и уелнес туризъм в България с български продукти, терапии с уникални черноморски суровини. Срегнахме разбиране от тогавашното ръководство на института и оттук нататък трябваше да се научим да плуваме в нови води. Занимаваме се с научна и научно-приложна дейност: да направим иновация, да тестваме технологията, да създадем базата за развитие и дотук. Оттам нататък би трябвало бизнесът да поеме. Ние обаче решихме да приемем предизвикателството и да направим другата крачка - да затворим цикъла. Решихме да се свържем с лекарите, практикуващи в тези нови СПА центрове, и съвместно с тях да разработим това, което би било търсено и полезно в тяхната практика. Минахме през идеята за продуктите, лабораторни, полупромишлени, промишлени тествания и регистрация на марката", споделя ученият. За производството на козметичните продукти се ползва луга от бургаските солници.

Продуктите

Черноморската луга е с много богат състав, съдържа високо количество микроелементи и най-вече магнезий. "Той е ценният биогенен елемент, който искахме да предложим в тази натурална форма, за прием през кожата. Започнахме с разтвори на чиста луга за вани. След това ги комбинирахме с етерични масла и билкови екстракти, за да има синергичен ефект между етеричното масло и минералния състав на лугата. Нищо ново под слънцето, ние изтупаме прахта от забравената луга. Въпросът беше да създадем съвременни продукти, в

съвременна форма, годни за употреба далеч от морето. Втората група бяха продукти за апликации, за да може да се прилагат на различни части на тялото. Имаме мокри кърпи за локално приложение, които не са онези напоени парцали от едно време", казва един от създателите на марката.

Следващата група продукти са масажните гелове на основата на луга, които са полезни при ставни, костни и мускулни заболявания. Те са приложими и при кожни проблеми, включително псориазис, тъй като в изключително богатия състав на лугата има и биологичен компонент - микроорганизми, които почистват кожата и я оставят нежна и хидратирана. Гелове - масажни и ексфолиращи, са сред бестселърите на Sea Stars. За да имат ефект, те трябва да се прилагат всеки ден минимум две седмици, уточнява доц. Тепавичарова. След това идва бялата козметика, която също се радва на голям интерес, особено лифтинг серията за зряла кожа. "Работим по поръчка, искат от нас да разработим някакъв продукт - правим го, удовлетворяваме търсенето на някаква таргет група. В момента правим около 200 продукта", казва още тя.

Козметиката с луга се предлага под три търговски марки: Black Sea Stars, която е и международна, и две национални - Sea Stars и Solilug. "Не вярвахме, че ще излезем от България, но с разширяването на дейността ни започна и търсене отвън. Затова регистрирахме и международна марка", посочва доц. Тепавичарова: "Извън България продаваме в няколко държави: Латвия, Украйна, Англия, Словакия. Имаме около 12 дистрибутора в чужбина. Сега имаме нов, който ще отвори офиси в Германия." Според нея дейността на лабораторията се развива плавно и всяка година повишава производителността си с 10 до 20% в зависимост от силата на годината. "За съжаление ковид спря и нас, защото ние работим, когато работят и останалите сектори, нямаме ръст през 2020 г., но не сме падали под нивата от предишни години." Екипът в София, който прави разработките, е около 20 души. Самото производство е в Бургас, където Институтът по обща и неорганична химия към БАН има оборудвана база.

Капитал, 20 юли 2021

ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

➤ **ОНЛАЙН КУРС: „БЮДЖЕТИРАНЕ. БЮДЖЕТЕН ПРОЦЕС. ТЕХНИКИ ЗА БЮДЖЕТИРАНЕ И ПЛАНИРАНЕ“**

КОГА: 22-23 юли 2021, 09:30 - 13:00 ч.

КЪДЕ: Online

➤ **ПРИСЪСТВЕНО ОБУЧЕНИЕ: „ЦАИС ЕОП ЗА ИЗПЪЛНИТЕЛИ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ“**

КОГА: 27 септември 2021, 09:30 - 13:30 ч.

КЪДЕ: ВИТОША Парк Хотел, София

➤ **СЕМИНАР „ЗДС И СДЕЛКИТЕ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ. ПРАКТИЧЕСКИ ВЪПРОСИ И КАЗУСИ ЗА ИЗБЯГВАНЕ НА НЕОБРАТИМИ ФИНАНСОВИ ГРЕШКИ“**

КОГА: 30 септември 2021, 09:30 - 13:00 ч.

КЪДЕ: Online

➤ **ОБУЧЕНИЕ „ПОДБОР И ОЦЕНКА НА ПЕРСОНАЛА“**

КОГА: 12-26 октомври 2021, 18:30 - 21:00 ч.

КЪДЕ: Online

➤ **УПРАВЛЕНИЕ НА ВРЕМЕТО**

КОГА: 14 октомври 2021, 10:00 - 14:30 ч.

КЪДЕ: Online

➤ **ECOMMERCE AND RETAIL SUMMIT: NAVIGATING OF NEW ERA OF BUYING**

КОГА: 11 ноември 2021, 09:00 ч.

КЪДЕ: Предстои уточняване, София